

Зінаїда ОМЕЛЬНИЦЬКА, редактор

ЯК СПИСАТИ ПДВ, НЕ ПІДТВЕРДЖЕНИЙ ПН?

На підприємстві виникли такі ситуації: постачальник не зареєстрував податкову накладну (далі – ПН), працівник при придбанні товарів для підприємства на суму понад 240 грн із ПДВ не попросив постачальника оформити ПН, тобто приніс замість неї фіскальний чек. Що в цих випадках робити із сумами вхідного ПДВ?

Постачальник при здійсненні операції постачання товарів (послуг) повинен у встановлені ПК строки виписати ПН і зареєструвати її в ЄРПН. Така ПН є підставою для відображення податкового кредиту покупцем (п. 198.6, 201.10 ПК).

У п. 8 Інструкції № 141 (діяла до 09.08.19 р.) було зазначено, що сума ПДВ, яка не підтверджена своєчасно зареєстрованою в ЄРПН ПН, списується до складу інших операційних витрат (субрахунок 949) наступного дня після закінчення граничного строку, передбаченого для реєстрації ПН в ЄРПН. На сьогодні Інструкція № 141 уже не діє, але якщо проаналізувати норми ПК, то можна дійти такого ж висновку.

Так, згідно з абзацом дев'ятнадцятим п. 201.10 ПК платник ПДВ має право зареєструвати в ЄРПН ПН, складену починаючи з 01.07.15 р., якщо суми ліміту реєстрації достатньо для такої реєстрації.

Водночас відповідно до п. 198.6 ПК платник ПДВ може **включити до складу податкового кредиту ПН**, зареєстровані в ЄРПН, за умови, що **з дати оформлення таких ПН не минуло 1 095 календарних днів** (далі – к. д.).

Як бачимо, незважаючи на те що нормами ПК строк реєстрації ПН не обмежено, установлений граничний строк, протягом якого сума ПДВ із ПН може бути включена до податкового кредиту, – 1 095 к. д.

Таким чином, списати на витрати вхідний ПДВ, не підтверджений зареєстрованою в ЄРПН ПН, можна тільки **після закінчення 1 095 к. д.** із дати її оформлення.

Тепер що стосується податкового кредиту **на підставі фіскального чека**. Нагадаємо, цей документ є свого роду заміником ПН. Але податковий кредит на підставі фіскального чека можна відобразити, якщо загальна вартість отриманих товарів (послуг) не перевищує 240 грн (з урахуванням ПДВ) у день (п. 201.11 ПК). Якщо ж сума чека перевищує встановлену межу, покупець не має права відобразити на його підставі податковий кредит ні повністю, ні частково (ЗІР, категорія 101.23).

У нашій ситуації сума в чеку більше 240 грн, значить, покупець не може відобразити податковий кредит на підставі цього чека. Також у покупця немає ПН. Причому тут не йдеться про те, що постачальник не реєструє ПН. Згідно з установленими правилами при продажу товарів кінцевому споживачеві постачальник зареєструє підсумкову ПН на підставі Z-звіту, оскільки про те, що він повинен виписати окрему ПН на конкретного платника ПДВ, покупець йому не повідомив. Тобто в покупця немає підстав чекати закінчення 1 095 к. д., щоб списати вхідний ПДВ.

Уважаємо, що в цьому випадку **сума вхідного ПДВ може бути включена до первісної вартості придбаного товару**. Адже згідно з п. 9 П(С)БО 9 до первісної вартості придбаних запасів включаються суми непрямих податків, які не відшкодовуються підприємством.

Оскільки на сьогодні немає нормативного документа, що регламентує бухгалтерський облік ПДВ, **рекомендуємо** з даного питання отримати індивідуальну податкову консультацію на свою адресу.